№ 86 Четвергъ 12 Іюня 1908 г. — پنجشنبه ۲۵ جمادی الاول اوچنجی سنه) موافق ۱۲ ایون سنه ۱۹۰۸ — نمره ۸۶ годъ, изданія III

ارشاد

حریت — مساوات — عدالت

غزته‌نك آدریسی: باکو، قوبالدانك مقابلنده زینالوفك اوینده
Баку Набережн, уп. д. Зейналова Противъ
Александровск, купляльн
Redaction du forna „IRCHAD" Baku.
تیلفون نمره ۸۹۴ Телеф. № 894

مشتریلردن آدریسلرینی دگشتار گرك بدی عدد بدی فنك ایك مارقه گوندرسونلر
اداره‌مه گوندرلن مکتوبات و غیر بازیلر گری قایتماز
مارقه‌سز ۱۵ قدر آ لنمیوب، آ دسز یازیلار چاپ اولنمیاجاق
غزته‌مز جماعته دائر علم و ادبدن باعث نفعلی یازیلر ایچون آچیقدر.
غزته‌مزك مسلکنه موافق اولمیان یازیلر چاپ اولنمیوب.

آبونه قیمتی	ایللك	٦ آیلق	٣ آیلق
	منات	ق.	منات ق.
باکوده (شهرده) . .	٦	٣	٥٠	٢
باد کوبه شهر نك اطرافنده قفقازك و روسیه نك غیر شهر لرنده	٧	٤		٣
	٨	٤		٣
خارجی ولایتلر (ممالك اجنبیده	١٠	٧		٤

فعله‌لر ایچون ایکی‌می بش پروسنت گذشت اولنماجاق.

اعلان قیمتی باکو ایچون: اولنجی صفحه‌ده ١٠ قپك آخرنجی ده ٥ قپك. غیر شهرلر ایچون. اولنجی صفحه‌ده ٢٠ قپك. ٤ نجی صفحه‌ده ١٠ قپك.

عزته‌نك تك نسخه‌سی ٥ قپك در

هفته‌لك هفته‌ده بش دفعه چقان سیاسی، ادبی، اقتصادی و اجتماعی ترك دلنده مسلمان غزته‌سیدر.

"Иршадъ" путеводитель

ایکنجی روسسکی ستراخووی اوشستو
2-ое Рос-о строхобое о-во.
انواع اقسام ملك یاراخود و ابو مخلفاتنی استراخوو یه قبول ایدیور باش آ قیات — امدلك آخوندوف
آدریس: پاوات وا اصوفسکی کوچه نمره ١

اعلان

باکو شهر اوپراواسنده مکاتب شعبه سنك صدری

ПРЕДСѢДАТЕЛЬ
Училищной при Бакин - Гор-Думѣ
Комиссіи

اعلان ایدر که هرکس اوز اوینی شهر ایشقولارینه کرایه ویرمك ایستیور نوتاریده ضبط اوپراواسنه عریضه ویروب اونینك بلانی و بلاندن حیاطلق و آغه‌قارك عددی و وسعتی و همچنین کرایه‌نك شرطلری تعین ایتسون: عریضه کرك بو ایون آینك بکرمی بشنه دك ویرلسون

عریضه لر کرك اوپراواسنك مکاتب شعبه سنك دفترخانه سنه ویرلسون: عریضه بایرام کونلرندن باشقه هرکون ساعت ٨ دن بره دك قبول اولنور

١ — ٣

اعلان

« ارشاد » غزتسی هفته‌ده بش دفعه چیقاجاق و سکزمار موافق اولورساق یومیه اولاجاق! یونکله برابر شرط اوز عضولرندن رجا ایدر که پای پوللارینك ایلنجی حصه‌سنی که ندرمکه تعجیل ایتسونلر «سکه عضو لك خیانا رندن محروم اولمسونلر

تلغراف خبرلری

ایران ایشاری

تبریز — میر هاشمك جانبه سوء قصد نیتی ایله آ تیلان بومبادن نرتیجه چیقمامیدیغدن سکره ارتجاعیون فرقه‌سنك گوجی آ ارتمقده در.

ایولك ٨ نده سیدلر، ملالر واعیان شاهه تبلغراما گوندروب اوزلرینك شاه پرست اولدیقلرینی و شاهه قولوق ایشکه حاضر اولدیقلرینی بیان ایتمشلر.

بو تبلغرامه‌لر آو خصوصده اشتراك ایتدیلر که شهرمزده درك آقلایجیلر طرف داری ایقدر: تبلغراما ده بر نجه شخصی اعلاده سبب اولمقده متهم ایتدیلر، اوجمله دن تبریز حاکمنی‌ده متهم ایدیلر.

ادارمزدن: پتربورغدن گلن روس آجنته سنك ایران ایشلرینه دائر تبلغرافلرینه جوهده اهمیت ویروب باوز ایتمه‌ملی‌در بو شر کتك شاه و ارتجاعیون طرفداری اولمقده و علی‌العموم ایرانده قدیمکی طرزداره‌نك اعاده سنی و ممکن درجه شولوقلوق دوام ایتمه سنی ایسته‌دیکنده شك یوخدر.

شمدیه دیك آجانه طرفندن گلن تبلغرامه‌لر اوبله برطرز و رنکده ووریلور لار که هر بر شیده حکومتی نمیزه چیخاروب حریت پرورلری متهم ایتمك ایچون تیتی آ شکار گوریلور: مثلا اوجمله دن اولارق طهرانده حبس اولو تاغره دائر گوندرلمش تبلغرافی اوبله یازلمشدی که گویا حبس اولنمشلر خیانت ایچون دوتولوب مجلس وجماعتك بو ایشده اصلا علاقه‌لری یوخ ایمش. حالبو که سکره گلن خبر لر و جمله طهران غزته لری ایشی بر آ یری رنکده گورکزمکدیلر وحبس اولنمشلرك جماعت ومشروطه اوستنده حبس اولندقلرینی بلدردیلر.

تبریز خبرینه گلد گده شك اولمه‌سون که یوخاریده بالمره عکس صورتده واقع اولمش و تیلکراف گوندرنلر فقط میر هاشمك بر قاچ طرفدارلرندن عبارتدر

—

باریس — (لامه‌گلیدن) آ لنان خبرلره کوره (تونکین) ده کیتای اصلاحات چی‌لری ایله فرنك قوشونی آ راسنده مصادمه واقع اولوبدر. تصفیات معلوم دکل.

—

بومبای — (هندوستان) — بومبای شهرنك غوربناغوری معلوم ایدوبدر که فا قالار تار ایدوب آ خر ده اوزلر ینك و اوزلر ندن صوکره چوخ ملتلرك خلاص و نجاته سبب اولدیلر!!

حالبو که شو حقیقتلر نجه که کچن نمره‌لر مز ده کوره بیك پیغمبر ذی الشانمزك واسطه سیله بز مسلمانلره مین ایل قباق تلقین اولنمشدیلر!

لکن گله وا اسفا! ؟ بز مسلمانلرك بر تشویقات و تحریکاته قارشو حکومت بوش دورا بیلمز هند و آ تار نیست لرنك حرکاتی حکومتك صادق بنده‌سی اولان سایر هندولر پسلیورلر.

—

بولناوا — عوبرنیا زمستکی اداره‌ده مهاجر لر ایشینه باخان هیئت لرك مجلسی آ چیلیوبدر.

—

لوندون — ایمس غزته سنه هندوستان ده اولان (سیملا) دن تلغراف چیکلوبدر که کیچن ایلك عرضنده افغانستانه اوچ میلین دورت مینه کمی تفنك و بر چوخ طوپ اسلحه لری گوندریلوبدر.

—

سوامتوپول — (چیرنو مور) دولنما سنك بر حصه‌سی قوتر آ دمیرال (سیویتسکی) نك و بر دسته مینا گمی لریده قوتر آ دمیرال پاوون (بولیکن) ك بیداعی آ لنده چیچوب عثمانلی سولالرینه گیتدی.

بوك احرار نه اولاجاق

گیچن نمره‌دن‌دوام ایدن

وا آ سفا!

مین ایلر جه صوکره تدکر و تعقل سایه سنده کشف ایتدیکمز حقیقتلر یو لنده اولچه فرانسز لر، صوکره جمیع یوروپا لیلر دریالر جه قانلار تار ایدوب اوز لر ینی سایهٔ نجاته چیچه رده‌ده بز مسلمانلر مین ایلر جه قباق موهبت خدا و ندی اولارق بزه کرامت اولنان حقیقتلرك قدر یغی بلیمیوب یو چ و ضایع ایتدیك ؟!

یوروپا نك جمله علما و ادبا سنك عقیده سن بو کا در که فرانسه نك ١٧٨٩ نجی ایلده و قوعه گلمش انقلاب کبیر ینك منشاسی همان کچن نمره‌مز ده ذکر ایتدیکمز کبی تدقیق بیمت الاجتماعیه و روح القوانین » کبی تصنیفاتده نشر اولنان تازه فکرلر و حقیقتلردر. بو فکرلر، بو حقیقتلر هیئت اجتماعیه نك نه اساس اوزره تر تیب اولنه‌سنی عدالت، مساوات حریت، حقوق، قانون نه دن عبارت او لمه ار ینی اولنجی دفعه اولارق خلا یقه بیلد یروب خلایقی بر درجه‌ده آ لشدیر دی که اولچه فرانسه و صوکره جمله یوروپا یر تن واحد کبی قالخوب مذ کور حقیقتلر و فکرلرك و حوده گلمه لری یو لنده جالادلر: مالالار قانلار تار ایدوب آ خر ده اوزلر ینك و اوزلر ندن صوکره چوخ ملتلرك خلاص و نجاته سبب اولدیلر!!

حالبو که شو حقیقتلر نجه که کچن نمره‌لر مز ده کوره بیك پیغمبر ذی الشانمزك واسطه سیله بز مسلمانلره مین ایل قباق تلقین اولنمشدیلر!

لکن گله وا اسفا! ؟ بز مسلمانلرك آ را سنده مذ کور حقیقتلر فقط اوتوز قرخ ایل دوام ایتدوب حکمفرما اولدیلر، یعنی پیغمبرك زمانندن باشلایش حضرت علی ابن ابی طالبك اواخر خلافتنه دیك! ! هیئت اجتماعیه اسلامینك بنا و اساسلری فقط بو فاصله مدتنده قائم و محکم و حکمفرما ایدی! قوروللیش حدودانه و ضع اولنمش قوانینه، هیئت اجتماعیه ایله افرادالناس آ را سنده تعین اولنمش علاقه لره فقط بو مدت اتنا سنده رعایت اولنبوردی!

او در که هر بر ده ایراز ایتد یکمز کمی بوداده ده بو بنانو اساسلر اوز آ تار معجز نمالنی ظهور ایتدیردیلر! اوتوز ایل مدتنده اسلامه‌مان اوداقلرمزه انتشار ایدیدی که الانده وار. تورباجه حضرت عمرك عصرندن شمدیه دیك اسلام فقط براسانلیغی ویرده بالقان شبه جزیره سنی تسخیر ایتمش لکن بر آ زکچمه دن اسپانیا اسلامدن آ یر یلوب ایتالیا جز یره‌سی ایسه اعاده ایتدی، بالقان شبه جز یره‌سی ایسه احوالی جمله نه معلومدر!

نه سه گلد کده اسلامك عددی او گولدن بو قونه دیك پك چوخ آ زالمش، مثلا معلومدر که عمر حضرتلری ایرانه ایستیلا ایتد کده ایرانده قرخ میلیونه دیك اهالی وار ایدی، حالبو که الان ایرانده اون میلیونه اهالی یوخدر، و هم چنین سوریه، پالستان و آ سیانی غریك غیر موافعلری مذ کور عصرده چوخ آ باد، غوسلی یرلر ایدیلر، الان ایسه بولارك چوخلاری قوری قومدن عبارت اولمشلر!؟

ایشته اسلامك شو قدر آ ز بر مدتنده شو قدر بیوك و گورونمه مش موفقیتنه الته سبب همان اسلام هیئت اجتماعیه‌مك بنا و اساسی ایدی، بو بنا و اساسلره نه درجه ده رعایت اولند یغنی، نه قدر اهمیت ویریلد یگنی کرك مکتبلرك ایچون جمله‌یه معلوم‌اولان بر قاچ امثالك ذکرینه مجبورز.

نجه که کچن نمرلرمزده دیدیك مذ کور بنا و اساسلرك عمده نقطه‌لری بولارد ایدیلر: افرادالناس ایله شورا و مصالحه، وضع قوانینك حدود دائه جمله نك بدون استثنا الها عتی، افرادالناسك حریت کلام و تنقیده اختیاری، افرادالناسك عرض و ناموسی، مال و جانلری، شرف نفسیلری هیئت اجتماعیه طرفندن حمایه و محافظه وظیفه‌سی! شمدی باقالم بو اساسلره نه نوع عمل اولنیوردی؟

جمله مزه معلومدر که پیغمبر ذی شانمز و خلفای راشدین امور ملته و مسائل عامیه‌یه دائر جمله ایشلرده شورا و مصالحه ایتملرینی بر قدم بیله قویمیوردیلر! اتنای شورا و مصالحه‌ده هر کس اوز فکرینی، اوز ملاحظه‌سنی دیکه و اثبات ایتمکه حر و آ زاد ایدی! شورا و مصالحه دن صکره قطع او لنمش امره اطاعت هر کس ایچون واجب ایدی و لو اینکه اتنای شوراده قطعنامه‌نك ضدنده ایدی سه‌ده! عمر حضرتلری خلیفه اولدیقی آ ناده عراق حاکمی سعدان ابی و قاصدن ایران سفرینه دائر گلمش بر مکتوب خصوصنده مذاکره ایتمك ایچون شورا اولندی. عمر حضرتلری بنفسه بو سفرك ضدینه ایدیلر. لکن علی‌ابن ابی طالب حضرتلری سفری مصلحت گوردی وشورانك اکثری بورانی تقویت ایتدی. عمر حضرتلری وضع اولنمش قاعده یه رعایت ایدرك سفری یتردی.

پیغمبر ذی شانمزك رحلتندن قباق حلا بقی مسجده جمع ایدیب سینه‌سنی آ چوب: « هر کس من وورمشم اوده ملی وور سون » دیدیکی جمله مزه معلومدر. و هم چنین عمر حضرتلرینك اوزاوغلنه حد ووردیردیقی معلومدر.

علی‌ابن ابی طالب حضرتلرینك حسین علیه السلامه ایام طفولیتده بیت المالدن بر پارماق بال یمك اوستنده غضب ایتدیکی، بیت المالدن کاسب و محتاج اولدیقی ایچون بر قدر معاش ایسته مك ایچون فردانی عقیك النی یاندروب « چیچم اودینی بدینه سالدیقی » جمیع کتب تواریخده ثبت اولمش!

ایشته قوروللیش بنا و اساسلره بو درجه ده دقت اولنیوردی! خلفا دن باشلا مش الك ادنی آ دمه دیك جمله‌سی ایچون هیئت اجتماعیه اسلامیه وضع ایتدیکی قوانین و حدودانه اطاعت فرض ایدی! هیچ که نه استثنا نه تفاوت و نه تجاوز جائز دکل ایدی! الك ادنی مسلمانك امور عامیه مداخله ایتدیرده اوز رایلی اوز دکریلی ویر مکه اختیاری وار ایدی!

بونکله برابر جمله افرادالناس اوز حقوق و اختیاراتنك، اوز ناموس و عرضنك، مال و جانك، حریت و آ زادلیقنك محافظه اولنه‌مندن امین ایدی!!

بدیهی در که بو قونه بر هیئنده هر بر نفس اوزرینی بتون بر بدنك عضوی کبی حساب ایدیوده وار قوه سی ایله جمله بدنك ترقی و تعالیسنه، سعادت و بخت یارلقنه چالشیور ایدی و بو چالشق سایه‌سنده عموم هیئت اجتماعیه معجز نما موفقیتلر نائل اولوردی!

لکن نجه که یوخاریده دیدیك بو اوضاع چوخ کیتمه‌دی!

ایام جهالتك روحی اولان عنایت، عشیرت و قبیله حمیتی درست محو اولمه‌مشدی! بو ملار پیغمبر و خلفای راشدین کبی مقتدر دائرك آ راسنده فقط گیزلنه‌مشدیلر، پرده‌لنه‌مشدیلر! فقط اویو یوبده بالمره محو اولمه‌مشدیلر و فرصت بولنقده ظهور ایدمجك ایدیلر!!

بو حسیاتك بوباسی سوریه اولدی!!

(ما بعدی وار)

احمد بك آ قایوف

—

بوغلنما

ایلکنجی روسسکی ستراخووی اوشستو
2-ое Рос-о строхобое о-во.
انواع اقسام ملك یاراخود و ابو مخلفاتنی استراخوو یه قبول ایدیور باش آ قیات — امدلك آخوندوف
آدریس: پاوات وا اصوفسکی کوچه نمره ١

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-171133730-55713510919080625-14/fragment/page=1

باکو خبرلری

بومیا پارتلاما سینك تفصیلاتی

نجه که کیچن نمره‌مزده یازمشدیق سرا عاگون تفتیش پولیسه سنك آ جنله لرینه خبر ویرلمشکه گویا ایرانلدن بور جلیلاردان ، قاچمش ایران دولتاوسی آ. سوراخانلکی کوچه ده یکیاوقاف ایوینده در و یو کنا گورمده ساعت اون برك یارمنده همان ایوی تفتیشه گیتمشلر .

آ جنتلر تفتیش ایچون ایوه تاووقلا شدیقده بر نجه قیز و بر نجه‌ده جوان اوغلانلاری قاپوده دایانمش گورمشلر . بو وقت آ جنتلر ایوك قاپوچیسندن ایر کرایه نشینلرینك دفترلریني طلب ایتدیکده قاپوده دورمش جوانلارك بر نجه سی قز لاردان آ پرلوب تعجبلی کلمیسکی کوچه یه طرف بوللانمشلار . بو حاله قاپوده دایانمشلاراك بریسی قزلارك بر یسلی اوغلم خفیه ایله حیاطه چاغروب گیزلنمشکده ۳ دقیقه دن صو کره بر شخص قاپو دان چیقوب متاقها ایکی یومیا آتوب گیز لنمشدر . یومیالارك بریسی قتلی اولوب سکی اوستینه دوهدیکده بر قدر قاپنایوب پارتلامامشدر . اکنکن آ جنله لر بومیالار آتیلان محللدن ۱۵ — ۱۶ قدم اوزاقلاشدقدن صکره ایکمجی یومیا پارتلیوب بتون شهره میس سالدی . آ جنله لر اوچنجی یومیادان قورخوب کوچه ایله قاچدقدن صکره یومیانك سسنه گلن قاراداویلار و ستراژ بیکلر یلا تمر یق کوچه لری آ تشه باسمشدر .

بر نجه دقیقه کیچمش محل حادثه و اطراف کوچه لر و « پاه ده کر بنتال » قوصون ایله احاطه اولنوب قاماقجه پارتلامش یومیالی بیکغروتفتی ایله پارتلادوب جدی تفتیشات باشلانمشدر . همان کوارتالده اولان بتون ایوار ، دکانلار و پیواو یلار تمامأ تفتیش اولنوب اوطالارك بر بسنده بر مطبه حروفاتی ضبط اولنوب دامده‌دمیرچه یومیا قابسولی تاپلمشدر . بو ایوده اولان کرایه چیلردن ۳ قز و بر نجه ده شخص لی اشخاص که بر یده محلی مرتبلر دلدر ، حبس اولنمشدر .

د دست اولمش یومیا پارچه لری ایکی پاره‌لق قالدقلنده در .

صبح و قتی محل حادثه یکیدن استطاق دن اوتری احاطه اولندی .

---

۸ ایوینده شهر اداره سینك زالنده خراطلرك عمومی اجتماعلاری واقع اولندی . بو اجتماعده ۴ نفر خراط حاظر ایدیلر که بولارك ۵۳ نفری اوز عضویلیك حظرلرینی ویروب موقتی بر اداره‌نك انتخاب اولندی . اداره‌نك منزلی تاتارسکی و فدنزیچسکی کوچه‌لرك کنجینده ۱۸ نمره‌لو ایوده‌در .

۱۰ ایوینده وورونسوفسکی وکالیو با لیسکی کوچه لرك کنجنده بر تفلیس اهالی یا قرات آقا جانوف طرفدن ن مخابئلی سوه چیلکوف عارت اولنوب بر ۲۰ مات گومش ساعتی ویرلمشدر و پول آلمشدر .

بو ایشدن بر نجه ساعت کوچدیك ده ساعت صاحبی پوسته قاراداویی ایله اوزی غارتچی لی حبس ایدوب اوچانکلیه گیتدیلر .

ایرزنی و میخایلووسکی کوچه لرك کنجنده بولده دایانان قاراداوی چمایه زه ۲ نفر شبهه لی شخصلری گوروب بولارك عقبنجه گیتدیکده ناملموم بد افکارلار ایچیری شهره چو و بر یلد ینکده قاراداوو به بر نجه گلله لر آتوب قاچوب گیزلنمشلر قاراداوی بولارم جوابنا بر نجه گلله آتمشه ده بی نتیجه قالمشدر .

ابرانه دایر

ایرانده گون یکون کسب شدت ایدن احوال و قوعات فاسده سرزدهٔ ظهور اولان احوال و وقوعاتك عیلیدر. روسی سیاسیونی غایت اهمیتلی اولان بو مسئله نك حلنه مجبوردرلر. « رادیقال » غزته سنك دیدیکنه گوره مسئله‌نك صورت حلی ایسه آلمانیا انگلتره و روسیه‌نك مداخلاری اولمیقجه مطلوب وجه اوزره حل و فصل اولنمیجق دگلمش. داتا ایرانلیلرك فکر وظنلریده ایله بو مرکزده در. غزته‌نك دیدیکنه گوره ایرانده علی العموم انگلترانك قانون اساسی طرفدارلرینه روسلرك ایچ محافظه کارلره معاونت ایدن گلری ظن اولنمقده‌در. بو جور سوء ظنلر ایسه هیچبه بوقدر که روسلرك ایرانده کی نفوذه و مداخلیقی دوچار تزلزل ایدیجکدر. « نوپوروی هرالد » غزته سی محریرینك یازدیغنه گوره شاه بر نجه وقت بودن اول سرایتده نه قدر قیمتلی اشیا وار ایسه جمله‌سنی تقلیسه گوندرمش اولدیغی کبی سرای خلقنك دخی طهران دن روس سرحددینه یاقین بر یره قوچورلمه‌سنی لازم گلنلره امر ایتمش ایمش.

معین بر اجرت ویاسقافات مقابلنده شاهی محافظه ایتمك اوزره کرد قبیله‌لرندن بعضلریني بازارلمه گیریشیلمشدر.

ایران ایچلریني و قوف تامی اولان مشهور - پروفسور (وامبری) « نایه قرایه پرسه » غزته‌سیله نشر ایتدیکی بر مقاله‌ده ایران حقنده بو فکری سردو بیان ایدیور:

ایرانك کچیرمکده اولدیغی احوال مشکلمك اك سهمی و بوتکله برابر اك دیتری شاهك پایتختی طهراندن روس سرحددینه یاقین اولان تبریز شهریه نقل ایتمك فکرنده اولمسیدر» و امبریك فکرینه گوره شاه قانون اساسیني خارجی حکومتلرك رضاسنه نظراً دگمه هیچ بر وقت اوز قوتیله محو و ازاله ایدمیلمیه جکدر . چونکه بتون ایرانده شاه اوزی ایچون صادق دینلمه‌جك اونجه طرفداره مالك دگلدر. بتون رجال حکومت ایله اجنبی حکومتلرینك نزدنده حتی سفیرلرك جمله سی قانون اساسی طرفدارلریدرلر.

آلمان غزته لرینك یازدقلرینه گوره ایران احوالنی عواقب و استقبالی بر دائره مجهولیتده قالمقده‌در. شاه سیفیه سنك قیوسنه بر نجه بطاریه طوپ دوز دیرمشدر طوپلرك جمله‌سنك آغز لری مجلسه چویریلمش ایمش. طهرانك کوچه لرنده قازاق دوریاری گزوب قیافتلرینه راست گلنلرك دوتوب سلاحلریني آلورلر.

سوال

دون اغاثه مزه باشقتو اهالیسندن نجه معتبر شخص کلوب ذیلده یازیلان سؤالنی باکو تاجری عبدالباقی مراد علیوف جنابلرینه ایتمکه اصرار ایله مجبور ایتدیلر

افندیم صاحبی عبدالباقی ! جماعت طرفدن بیز قاسیم بك مرحومك موقوفاتنه حتر زیه‌دار انتخاب اولنوب سردار طرفدن‌ده تعیین اولنمش سیگز ، مذکور موقوفاتك بزه معلوم اولدیغی اوزره ایلده آلتی یدی مین مات داخلی وار ؛ شمدی بز سیزدن سؤال ایدرز : بو بولالار هارا کیدیور ، کیمه ویر میسکز ، هانکی بانکه قویمسکز. جماعت آراسنده بو بابارده دانشق اولدیغندن تیزجه جواب ویرمه کزی رجا ایدرز

اسلامه دایر وقایعلر

خرستیان عربارسی

« وقت » رفیقمزده « خرستیان عربار » عنواننو مقاله لرده اوخودوق سوریه‌ده و لبنان طاغلری آرا لرینده بر اوچ خرستیان عربلر وار . بونلر همان یرده ساکن اولان نجه ملیون مسلمان عربلردن هر جهتدن قیافه گیتمشلر عرب دلی زمانلمه موافق روشده تدریس ایدلر و باغرب ادبیاتی تاثیس ایدلر بونلردن‌درلر مصره کلوب اك اول عربجه غزته چغارلر وعربجه تیاتر اویناتیلر بونلردن‌درلر. عثمانلیلر پایتختی اولان « استانبوله اوتوروب تنقید بازلان عربجه « اسیفلوپیدیه » (دائره المعارف) یازمه گریشوب اوله یا قین جلدلیني بازوب تمام ایدن پتیر بستانی ، بو گونلره قدر عرب تیاترینده اویناق نوب دوریمقده اولان ، عرب و مسلمان تاریخنه دائر هیبت « بیه‌مه‌ه لر یازان نجیب حداد ، جمال‌الدین افغانیدن درس آلان ۳۹ یاشینه قدر نجه غزته تاسیس ایدن ادیب اسحاق مکمل درس و فراست کتابلری یازان و گوزل شعرلر سویلین ناصیف الیازجی بونلر دن بتشمشلر

بو گونلره مصرده الك بیوك و مهم علمی ، ادبی و صناعی « المقتطف » مجموعه سنك صاحبلری ، و بونك ایکنجی اولان « الهلال » ژورنالینك صاحبی ، و عرب مدنیتنك مکمل تاریخنی یازان جورجی زیدان هم بونلردندر. حاضرده مصرده و ایکی مجله درجه‌سنده هیچ بر مسلمان مجله‌سی یوقدر .

مصرده چیقه‌مده اولان « فتاة الشرق » (شرق قزی) ژورنالی صاحبی اولان « لبیه هاشم » خانم ، و « انیس الجلیس » مجموعه‌سی صاحبی آ لیکساندر دوارینا خانم هم بونلردندر. بونلردن باشقه بونلرك خاتون قزلرینه‌دن بر قاچ محرر ویلر و شاعره لر واردر .

بیروتده کی « آ مبریقان کلیه‌سندن (دارالفنون تنقین) یاشایوب استفاده ایدوچیلر بونلر اولمش و بو کایه ده آ لترنك یك چوق قزلری ده اوخیورلر

بو گونده مصرده بونلردن اللی یه قدر مامورلر ، آنژیر لر ، آ دووقاتلر ، دوقتورلر وار . قاهره ده کی مهم « المقطم » « الاهرام » « الجوائب » و « الاخبار » ، اسکندریه ده کی « الشرق » ، « البصیر » غزته لرینك صاحب و موسساری هم بونلردن پارزده فرانسز جه « عرب استقلالیتی » آدلی ژورنالی ، لونتوندره « خلافت » غزته سینی چغارداغر هم سوریه لی خرستیان عربلردر .

ترکیه ده طرز اداره جنت لی مملکتلری بر خرابه‌یه دوندیر دیکندن کسب و کار یولاری تمام قاپاوب سعادتده‌دالماقه‌یو طوتدیقلرندن بونلرك بر قسمی « آ مبریقایه » هجرت ایتمکه مجبور اولمشلر ایدی . آ مبریقاده ، هر یرده اوز لرینه مخصوص کلیسالری ، مکتبلری و جمعیتلری وار . (اوتوزیاقین غزته و ژورنالری و یك چوق ادبی کتابلری واردر که ، دیار غربنده اولان ، سوریالی عربلر ، ایکیومی ملیون روسیه مسلمانلرندان مطبوعات و ادبیات نقطه‌سنه نظر لرندن فرسطقر ایله قیاقه گیتمشدر . « مرآت الغرب » « المهاجر » ، « الهدی » ، اسملی غزته لری بیو کلکده روسلرنك (новое время) سزنه اوخشیلر . آ فرك خاتونلری ده ، علم ، ادب و ترقی بولنده قیاقه گیتمشلر لیوبوروق ده آ مبریقانك بیو کی اوز. لرینه مخصوص بر جمعیت تاسیس ایتمشلر بو جمعیتلر ایله سوریه دن گلن مهاجر خاتونلر بلك ترقیسینه خدمت ایدیر لر .

— ارشاد — بوللری یازوبنده « وقت » دیبور :

محیطمك دیبور لر تاثیری وار ! بس بو محیطك بزه نه ایچون تاثیری یوخدر ؟ »

اثری اولار ، افندیم و بر آز ثبات و دوام لازم و بر دفرده حمیت و غیرت!

قوقاز خبرلری

تفلیسدن یازیلیوبدر

ایوینك ۹ نجی گونی سحر ساعت ۱۱ ده قامر چسکی ناحیه‌سنك آ رتاچیکینه صو یقون قصد ایله هجوم اولنمشدر .

آ رتیچیك رفاقتده (۳) محافظه مامورلری او لدیغی حالده دولت ناحیه‌سنك شعبه سنه پول آپارو رمش . آ ر. تشیپ ایله او چ محافظه مامورلری « قفقاز » مهمانخانه‌سنك قپوسنه گلدر گلمز شخصلری امللوم او چ آدم بونلره هجوم ایدمرك اهالیني قورخیدوب قاچیرق اللرنده یله یره بومیالر بیکز یومرق ایچون بالکا مازنده بونلر یره او چ بومیا دها آ نارلر. سه ده هیچ بر یسی پارتلامز .

ایشته بونلدن صو کره اوزلری ده قاچمه‌مه باشلارلر ، بو او چ صو یقوتیجیدن ایکیسی قاچوب قورتارمه موفق اولورلر. سه ده محافظه مامورلری طرفدن تعقیب اولنان بر یسی یوشکین کوچه سنه گلور ، بوراده قارشوسنه بر قاراداوی، چیخوب او دخی باشلار آ تمه ، صو یقوتیجی بونی گوروبنجه بلندمکی « تاغان » طپانجه سنی چیخارادوب قاراداووی یه دورت گلله آتر ، فقط گلله لرك جمله سی قاراداوو بنك عالوارینه اصابت ایدوب اوزینه بر ضرر یتورمز . صو یقو لیجی بوراده دخی قاچوب (نومینا) کوچه سنه گلور سه ده بوراده قاراداووی طرفدن آ تیلان بر گلله ایله مجروحا دردست اولنور .

« زاقفقاز یه »

● آلیکساندروپول . — نجه خبر ویر یلمشدی ۳ ایوینده آ لیکساندروپولده ۲ ساعت یازیم زمانده گورونمیدیق بر یاغمور اولمشدی .

بر آ نده شهرك کوچه‌لری صو ایله دولوب ایلور ، معازملر صو آ لتنده قالدیلار . اهالی بو گورونمیدن حاذقدن آرتیق قورخوب باغلارم قاچماغه باشلا دیلارسه‌ده لکن گله ۱۰۰ نفره کیمسی انسان تلفاتی اولدی . بو وقته کیمسی آ یچاق ۳۷ میت تاپلمشدر . شهرك کوچه‌لری اوغول آختاران آتلارایله، آ تا آ تا آختاران او غوللار ایله مملو اولمشلار .

خصوصی

مخبر لر مزدن

اغشدان

احمد بك آقا یوف جنابلری کیچن ایلکی سیاحتی اتاسامده جماعتی « مکتبلر » آ چماغه تشویق و ترغیب ایدوب بر نجه یر ایده مثلا قبه ده ، قوسارده و همجیان آغداشده ملی مکتبلر آچدیلرمشدی . بو مکتبلر یا خصوص قوسار و آغداش مکتبلری او سنه دن بری دوام ایدوب گیتدیکجه ترقی قازان مافده درلر .

بو ایون آ ینك اوچنده آ غداش مکتبنده امتحانلار اجرا اولنوردی ، بن دخی اوراده وار ایدم . مکتبك یازیسنده خیلی جماعت اوتوروب قیاق طرفده ده آغداشك بتون علمالری ، یاچوتیلری و ترقی پرور جوانلاری ایوزد قاضی سی احمد افندی جنابلری ایله برابر ا گلشوب امتحانده اشتراك ایدییور دیلر . مکتب معلملری محمد سعید افندی ایله ملا مختار افندی لرده امتحان اجراسنه مشغول ایدیلر .

شاکردلر دن سورولان درسلر بوللار ایدی ، قرائت ، تلاوت قرآن تجوید ، شریعت ، حساب ، یازی ، و جغرافیا . شاگردلر صوك درجه ده گوزل جواب ویروب بو درسلرك نه قدر چئین اولدیغنی آ گیلیان‌لاری حیرته قتو ریردیلر . واقع ده من هیچ بر مکتبده ایستر باشکوده ، ایستر شاپر برلر ده بویله بر موفقیت تامه گورمه‌میشدیم .

حال بو که همان مکتبك آچیلدیغی سگز آیدر بودن‌دی ما سوا ایتداده کتاب اولماملری ده درسلرك بر زمان گیچ باشلا. تماسنه سبب اولمشدر .

معلم جنابارینك بو یولده گوستر دیکلری هنر فی‌الحقیقه شایان حیرت در . بوسنه مکتبده بوز آلتمش شاگرد وار که بولار هاموسی بو بر نجه آیك مدتنده اهل سواد اولوب غزیته و کتاب اوخوماغی ایله سوادلی مسلمانلارك قدرینی آرتیروللار .

اگر بو مکتب دوام ایدرسه بر یش اون ایلدن سکره دیمك اهالی که بتون آغداش سواد اهلی اولوب ترقی یه یوز دوتار .

آ نجاق مکتبی مادی جهتدن تامین ایتمك لازمدر و بونك ایچون تك بر آغداش دگل و سایر مکتبلر ، شهر لر ده ممکن قدر یاجاردملاری کومك مصایفه ایتمه‌مه لازمدرلر. ع

نوخوردن

شهر مکتبنك آ لتی صنفلی تمام ایدوب آ تیسنك آلان شاگرد ایکنجی دورت نفر اولدی . بولردن اون‌دوردی مسلمان اولوب اسملری بونلردر ,

محمد احمدوف ، مکریم قاسموف حسین شریفوف ، محمد قراگوزوف ، باقر یوزباشیوف ، فرخ هاشموف ، شکر هاشموف ، ابراهیم رحیموف وابوالقاسم عباسوف . اولی ارمنی درکه بولردر :

قمایلق آ براموف ، قونستانطین خاچاتوروف ، آ ویتیس فریقوروف ، مکر دیچ زارتاروف ، آ گرابیم تیفا قو سوف ، موسیس پارسادانوف ، واژنان قوچاوروف لیوون آ خنالوف . تیفا لای یاغدما روف ومیناس پاپیوف .

بولردن ابوالقاسم عباسوف شاگردلری زمره سنده امتحان ویروب اکمال تحصیل ایچون شهادت نامه آ لدی . قور س قورتارمش بو شاگردلر اوز معلملریني و یاخفه مکتب معلملریني دعوت ایدوب اون آ یلك بشنده بر باغ صفاقنی تر تیب ایتمشدیلر .

شاگردلرك انسانیتکارانه اولان بو الوداع صفاقنی ، تحت تعلیم و تربیه‌لرنده اولدقلری سو گیلی معلملریله بو آخترنجی گوروش مجلسی غایت پر معنی ایدی . طعامدن صو گره معلملر شاگردلرینه عاپت نواز شکارانه ، نصیحتیانه نطقلر سویلیه‌لر .

علی‌الخصوص ایسیفتور عبدالله بك جنابلری شاگردلره خطابا زمانه‌نك تقاضاسی اسلامیت و انسانیت عالمی ، علوم و فنونك لزومی باره سنده غایت پارلاق نطقلر دفعات ایله سویلدی . شاگردلر اوز موزقالریله معلملرینی خوشحال و امتنان ایتدیلر . شمدیه قدر ارمنیلردن گوروندیکه ده مسلمانلر دن شهر مکتبنده بر ایلده اون دورت نفر شاگرد آتیسنات آلان گوروله‌مشدی . الحمد لله بو دفعه گوروندی .

بو شهر مکتبنك ترقیسنه و مسلمانلرك اوناینا سنه بر اشاره‌در . امید مز بو دور که مکتبمزك بو غنچه گلدری ، مانك بو نورسیده جوان بالالری زمانه‌نك تقاضاسنی و ملتك استقبالنی نظره آلارق بو قدر تحصیل ایله اکتفا ایتمیوب دها یوقاری تحصیله گیر یشیر لر . آ رتق معلومات و بیوك هنر کسب ایتمکه چالشارلر . جنابِ حق موفق بیور سونده مدنیت معارف ضیا سیله مملکت ملت تنویر ایدیلسون .

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-171133730-55713510919080625-14/fragment/page=2

بوراده ایشیدیگم شایان دقت بر شی واردر که عرض ایتمه‌دن کیچه‌میه‌جگم. بو شاگردلردن مصطفی حاجی یوف نام شاگرد آلتی ایل یوندن مقدم‌ده‌وشی شهر مکتبنده اوقویورمش.

دوردنجی صنفنده اولانده آتاسی صوفی مسلماناردن اولمقله‌بر گوره مکتبدن چیقارلدوب آنکی اصول یاغلی قراتیکن بر درزی دکانه قویور. اوغلی نه قدر اوخوموق ایستیورسه ده آتاسی دیور بوندن آرتق اوخوموق لازم دگل در یا کیت اوستی بازمقی بیلمه‌ین اسدر. نه قدر بوصاگرد درزی دکاننده اکلشورسه‌ده بنه فکری خیالی اوخوموقده اولور. آخری بر گون اوز مکتب یولداشلرینك الندنده دکانی فلانی براقوب مطالعه‌یه گیریشور. بو اوقات آتاسی وفات ایتدیگندن هم‌ده فقیر اولدیقندن بو مصطفی نام شاگرد چالشوب مکتبك بشنجی صنفنه امتحان ویروب فازیولنی خرج ایله مکتبه گیرمه‌دی. ایکی سنه دها تحصیل ایتدوب شمدی آتیسنانی آلدیش. ایشتدیکیمه گوره بو مصطفی نام شاگرد دها ایوك مکتبده تحصیل آرزوسنده‌در.

لکن فقیر و بی‌چیز اولدیقندن غایت مکدر ایدیش. امید بودر که بر احسان صاحبی چیقوب بو شاگردی آرزوسنه نائل ایدر. بوراندن اولمسه‌ده باشقه شهرلردن اولاده بر خالده بزم بیوك احسانلر ملتك بویله بالکزلیتی اوـ خودوب آدم ایتمکدر. بو شاگرد لرك انسانیتکارانه بر ایشاریده بودر که بو گونلرده برنجی روسی مسلمانی مکتبك قفسنا شاگردلری منفعتنه بر تیاترو ویره جگدر.

—

رسم کشاد

بر نجه آیلار بوندن مقدم آتوموبیل (آماغ) شرکتنك نوخی شعبه‌سی ایچیلوب نوخی ایله بویلاغ آراسنده‌کی رسمی صورتده ایشلیوردیلمه‌ده بولك و استانبولك تعمیراتی فورتولدیقندن گیدیش گلیش غیر منتظم ایدی.

بو کیچن مای آ ایلده تعمیرات فورتولوب آتوموبیل رسمی صورتده منتظم ایشلمکه باشلادیقدن اشبو ایون آینك برنده بازار گونی شهرمزده (آماغ) شرکتی طرفندن غایت طنطنه‌لی سورـ تده آتوموبیلك رسم کشادی اجرا ایدـ یلدی. رسم کشاد گونلنك گوندوزی و آتوموبیلك موقفی و قانطوری بایراقلرله توکرلنی و چیچکلرله و گیچه‌سی فنارلر و قندیللر ایله تزیین ایدیلمشدی. قانطور عمارتلنك بالقونلدن قره‌سوده کی یوچه خانه عمارتنك بالقونه‌سنه باغلیوب طاقلنی هر طرفی گوگرنلی، بایراق و فنارلر ایله تزیین ایدیلمرك ایکی طرفی (آتوموبیل آماغ شرکتنك نوخی ویولاغ شعبه‌سی) عیارسی بازیلمشدی. شهرك اعلانلی منشخص و دولت مامورلرندن اوچ یوزه قدر آدم دعوت ایدیلوب گوندوز ساعت اون ایکی رادملرنده بیوك بر ضیافت مجلسی قوروامشدی. ضیافت سفره‌سی گوندوز ساعت اون ایکی‌دن گیجه‌یه ساعت اون ایکی‌یه قدر امتداد ایدوب بیك و ایچمکدن باشقه مخصوصی موـ زیقالر حواننده و سازنده لر ایله‌ده حاضرون متلذذ ایدیلدی. رسم کشاد مجلسنه باشکودن و غیری برلردن بوزه قدر آدم‌ده گلمشدیلر. مجلسی ترتیب ایدن شرکت اعضالرندن آقا نگوف و حاجی‌بك امیر چاتوف و غیریلری ایدی. بوحالده آتوموبیل قاعده اوزره باشیشی ایشلدوره گوده ایکی دفعه نوخی‌دن بویلاغه و ایکی دفعه بویلاغدن نوخی‌یه حرکت ایدوب. بر شهرك تجارت، صناعت و زراعتنك ترقی ایتمسنه اولمجی واسطه بولدیغ بزم شهرك دمیر یولی اولدیقندن و یولی طراحت اولدیقندن بر چوق مشکلات چیکیلوب باشقه شهرلردن کلاده اوزاقده بر قصبه‌چه حالنده قالمشدی.

ایمدی الحمدلله آتوموبیلك حرکتی یولك مشکلاتنی بر نوع آساتلاشدیروب شهرمزی بر پارچه شهره اوخشادیور. گونك اوزون وقتی صباحدن آخشامه قدر قانطون ایله تاراحت گیچیلیر وحتی ایله بولاغ آراسی ایمدی آتوموبیل ایله‌ده اوچ ـ دورت ساعتده گیدیلور. امیدـ وارم که شهرمز جماعتی اوز منفعت لری ایچون آتوموبیل شرکتنه آرتق کوك ایتوب شهرك ترقیسنه چالشارلر.

ندا

اوردان - بوردان

بر مسلمان لاره شرکت، قومپانیه و یوبك کیمی شیلر چوق آز عمله گلور، وعمله گلسه ده چوق وقتی هیچ ایشه یاغلامامش داعیلوب شرکتك عضولری بری، بریلی گورنده بر دیرست لکدن قاچورلار.

مسلمانه دیورسنکه، بالام گل بر «شریات جمعیتی» قوراق همی اوزیمز یول قازاماق، همی اوز گیمه یول قازاندیرلق، وهمده جماعت مزك آراسنه سواد آترتاق.

مسلمان بر قدر فکر ایلیور و بر بالاجه گولوب سوتور وسوکره دیور:

— آخی بو لم بوخدر؟

سن بوسوزه ایناندیرسان، چونکه بیلرسنکه بو مسلمانك چیبنده ایله بوساعتك اوزنده بر اللی منات وار که عضولك یانی ایچون بسدر واوزیده ایله بولره اللی منات خرج ایور که اللی مین ایل چالیشا آویردن الیه قیرك لکده منفعت گورمز.

بولی دیورسن. گنه برآزوکر ایلیور ودیور:

— آخی سن بیلمیرسنکه اللی‌مناتك اللی مین دردی وار.

بو سوزك قیاغنه هیچ بر سوز دیه بیلمرسن، دوغرودانده که اللی مین مناتك اللی مین دردی وار. انجاق باشلیورسان قاندیرماغه که بو اللی منات ایتمیور، بلکه ایکی او چ اونك کمی اللی منات گنورور یوز مین شیك دردینه درمان اولور. مسلمان ایتانمق ایستمیور و سورهشور:

— یانی، نه تهر؟

دیورسنکه مثلا بریسی بر کتاب یازور و ایستیور او کتابی چاپ ایتدیرـ سون، اما بولی اولمیور، گلور «شریات جمعیتنك» یانه و کتابنی او جمعیته سانور. جمعیت کتابی آلوب چاپ ایتدیروب و سکره ساتمه باشلیور، ساتوب قورتاردیقدن سکره گورور که فلان قدر مدفعت ایلیوبدر و او مدفعتی ده عضولر لك آراسنده پاییور.

مسلمان بوسوزلره قولاق آسور و دیور:

— بلکه کتابلار ساتیلمادی؟

اوندمه دیورسنکه: یاخشی بس اوندم سن هیچ دکلسکه جوراب آلوب قویماق دیور: — نیچون؟ دیورسن — بلکه جورابلار ساتیلمادی.

مسلمان گولور و دیور — آخی جورابه ایله کتاب بر دگلدر جورابی گنه ایاغنه گیورلر، کتابی نه ایلیسم نمر؟

ایش بو مقامه گلدگده سن اوز کده بر آز فکره قیدرسن و یاخوب گورور ـ سنکه بو جوده عضولردن «شریات جمعیتی» دوزاتملق اونا اوخشار که یالچقدن ایکی مرتبه ایو تیکه سن که سکره ده اوچوب تو کولدنه آ لتده فلان سن اولاسان. اوناغه دوروب خدا حافظ دیوب گیدورسن. ..

«مات گیریده قالدی»

من آند ایچه‌رم که بزم ملتك دوغریداندا گیریده قالماغه بر سبیده همان بو «ملت گیریده قالدی» سوزی در که دهسا گوندره اولنلاره قولاق آسماقدن تنگه گلمیشوك گورورسن ایکی غریب مسلمان برشهر ده گوروشورلر، بریسنك ده النده قازت وار، همان ساعت یاشلیور لار. که ملت گیریده قالدی، بزی خواب غفلت باسمدی، وای حالمزه واحسرتا و سائری بو جوره بوش دنی معنی سوزلر که ایچیده بر تویکلك منفعت یوخ، سوای اینکه بورمك بولاماسی ویرده باش آغریسی بو جوره کیفلنش و چورومش سوز لری هلمو دن چوخ دین ایچیمزده بر صاف آدملاردر که اونلارك مسلمان ملتنه اولان ضرری غملرندن چوخدر وملتك گیریده قالمغه سبب محض اولانلاردر. حقیقتده گیریده قالمه اق ایله ایلمسی گستنگك نه دن عبارت اولدیغنی بیلمیور بو آملرك هیچ مسلکی، عقیده سی اولمیور و هر چند حریت و عدالتدن دن وورور لر، اما اولانلر کوره نه مه نه شی اولدیغنی باشقه دوشمیوب هریرعملرنده ده نر سنه ایش قورورلر: ایکی ضد مسلك لی عزتلی بی که بو دك بری جماعتك اخلاقك یوزوب ترقی‌سنه مانع اولا، و اوبریده جماعت ایچون مانع ترقی یولی‌اولار یوقار بریریندن سیچه بلمزلر. محض بر «خطر» ایچون یا اوغرتمه‌یه ویا بوغرتمه‌یه طرفدار اولارلر.

جماعته اعلان ایدلرم که بوجوره آ دملردن یاجاریدقجه اوزاق اولوب برده اولانلر «ملت گیریده قالدی» دیدیکده سوزلرینه قولاق آ سماسونلر.

فلانکس

التماس

جناب قاضی میر محمد کریم آقا حضرتلرندن سؤال ایدوب رجا اولنور بو زمانلارده که عیارتدر یای فصلندن مسلمانلار ایچون تنك کیچیور میت نمازی و قبرستان کاغذلری خصوصنده ملا اولمیوب هوانك ایستی وقتنده نعشی ساخلا ماق ممکن اولمیور لابد قالوب خلاف قانون اوزره حقی اولمیان شخصلر دن گوروب نا علاقلدان میت نمازنی ادا ایتدیروروق و قبرستان کاغذینده بر جورنق خلاف قاعده کیچیورور لر اما باشقه لازمه‌لی کاغذ لردن اوتری فقرا جماعتی ضرر گوروب ۲ گون فعله ایقدان قالوب اوچ مناقده قاتیوله کونکیه دیروب گیدوب گلمه سی اوچ گون کیچیور، اگر خدا نکرده کاغذینده غلط قالانده اولانده خرج مخارج اون مناقه یتوشور ایشمز کیچیمیور خواهش ایدورق قبر ایلده سن ایچری شهرده یعنی مسجد جامعده و غیر مسجد لرون ملالری نوبه قالسولار یا اینکه هاموسی قالاجاق مختار دورلار و کیچن ایلده بو نوعلن جنایوزه اوزوم بورده قالاجاقمی او جوابی گنه بوایل ویرسوز راضی اولمیاجاقوق

کیچن ایل نجه اتفاق لر دوشدی سز ده بورده اولمادوز قالدوق مبطل بو ایل واجبدر مسلمانلار ایچون مدامی ملا و روحانی شهرده قالمش اولانجه که عهده لرینه تکلیفلرینی گتوریلر ادا ایله سولر ضرافته سالمیوب زا کوفدن شرعدن کنار ایش گورمه سولر هر کسك استطاعتی یوخدر گله دلمیه جك لر خیر ویرسون تدارکنده اولاق و هر گاه سوز جناب پیر لرك علاجنی ایتمه سوز لابدا باشقه یره که لازمدر حکایت ایله جگوك بر طرفدن اوچ آ یلیقلار گلور اوبری طرفدن جماعت مبطل قالیر الله تعالی روا بلور می بو یا کوکیی شهر یای زماننده محتاج اولانلار بر غم بی سواد شخصه که کور کیچی کبی جماعتی بو یان او یانه سورسون تدار کوزه منتظر وارمق

علی اسکندر ولد حاجی جبار میر ابو طالب حسین زاده حاجی آقا الله ویردی اوف آقاسی محمد باقر اوغلی عسکر ولد حاجی آقا کشی علی اکبر ملاف اوف مرتضی قلی ولد کربلای هیبت قلی حاجی محمد رضا قاسم اوف مشهدی محمد حسین حاجی لطفعلی اوغلی علی حسین ولد حاجی محمد ابراهیم کربلای عبدالله علی قلی اوغلی مشهدی غنی حسین اوف ستار ولد آقا بابا محمد ابراهیم محمد رضا اوغلی کربلای ولد علی ویردی چون مشهدی محمد ابراهیم سواد نداشت کربلای ابراهیم بجای دست گذاشتم جبار ولد حاجی بابا جبار زینال اوف یوسف فرج اوف میرزاقی آقا حسید اوف یوسف حسین عبدالبا محمد زاده حاجی آقا حسین اوف محمد رحیم ولد حاجی فتاح میر محمد سید محمدزاده حاجی امامعلی ولد بخشعلی حسنعلی ملک اوف صفر علی سلیمان زاده حاجی کل محمد علی اوف حاجی آقا بالا آقا ویردی مشهدی خالق حسنعلی اوغلی حاجی عبدالرحم آقا علی اوف چونکه حاجی عبدالمومین سواد نداشت من ستار مجید اوف برای او دست گذاشتم مشهدی میرزا آقا ولدحاجی صمد مشهدی سلیمان آقا علی یوف جعفر قلی جعفر زاده خضرقلی حاجی‌زاده خالق علی عسکر اوف الحاج محمد کریم رمضان‌اوف

ماوراء بحر

خبر نوری

(کیچن نمره‌دن مابعد)

۷) اگر بو اعانه لری جمع ایدندن سوکره گنه عقایدت ایتمه سه لازم گلور که عقیده‌ده تازه بنا اولنمش غیرتلو وهمدنلو جوانلارك فورژوکنه معلوم ایدوب ویراسیکلکی بنا ایتدو روب بو عبادت خانه نك مفتنه‌نه پول جمع اولنسون.

(۸) بزلر ایچون لازیم گلمیور که بوساعت موجود اولان جماعتمزك قدرینی ملاحظه ایدوب تعمیر ایدك. اما لازم گلور که غیری ملت کبی اللی ایل ویوز ایل یوندن صکره‌سنی ملاحظه ایدوب تعمیر ایدك. علی‌الخصوص قصبه‌چه‌نك گون کوندن ترقی ایتمکنه گوره.

(۹) بزلردن اوتری لازم و واجب در که بر نفر قابل عالم همیشه لیك بو قصبه‌چه‌ده ساخلیوب لازمهٔ حرمتی اونك حقنده یرینه گتورلك و او هم بزلره لازم اولان احکام شرعیه‌لرینی عمله گتورب بیان ایشون.

(۱۰) اول مجلسده بزدن ایدوب و لغت اوخوماق او شخصلره که بزم بو مجلسزده اهل غرض دشمنچلیك و عداوت و غیری نرلره نظر ایشارملاحظه ایدوب بر پاره سوزلر مجلسمز ده دلـ شیون گرك در که مهربانچلیك غیرت و همت‌دن سوی غیر ایشلر ملاحظه ایتمه‌سون و حقیر قیافه‌یه نرین ایدوب لغت اوخویورلم «خداوند یحق اشرف بنی آدم محمد المصطفی حرمتنه دنیادده ذلیل و آخرتده شمر ایله مشهور ایتمه‌سون او شخصلریکه اولنجی ذکر اولنان صفتلر اوندمه وار توفیق عطا ایله‌سون و قیامت گونده پیغمبر ایله اتفاق ایله‌سون او او شخصلریکه ایکنجی صفتلر ایله آدـ لاتماچق در.

بلدرم هاردان بوله بیز اهل قرآن اولمه‌وشوق

بر قوری آد در بالامان نز مسلمان اولموشوق.

«تجاندنه تازه بالوار غریب»

۱) مشهدی جبار قنبر اوف

۲) حسین صادق اوف

۳) مشهدی غلام رضا غلام علی‌یوف

۴) جمیل‌بك نصیربکزف

۵) رحیم قربان اوف

۶) حاجی صادق رضا یوف

۷) جواد حاجی‌محمد اوف

۸) اسماعیل‌بك مدرسهٔ روس ولر کمان همزه‌نك سلیمان اوف

۹) مشهدی محمد تبریزی معروف‌بنا

۱۰) مشهدی اسماعیل لطفعلی اوف

۱۱) رضا آقایوف

۱۲) مشهدی عباس حسن اوف

۱۳) عبدلمحمد غفار اوف

۱۴) مشهدی یوسفعلی کربلائی‌محمد علی اوف

داخلی خبرلر

تحریرات و توقیفات

لیو تولستویك «خرستیانلق و پاتریو تیزم» نام اثری امور مطبوعات ادارهٔ مرکزیه‌سی طرفندن ضبط و مصادره اولنمشدر.

—

دولت‌دوماسنده قفقاز مسئله‌سی

جاشین قفقاز عراف وارانسوف‌داشقوف دولت دوماسنك کله جك اجتماعنده قفقاز مسئله‌سنك موقع مذاکره‌یه قویولمه‌سنی خواهش ایتدیکنی یازوب وزیرلر قومیته‌سنده کی وکیل مخصوصی بارون (نولده) معلوم ایتمشدر.

بارون (نولده) قفقاز ایشلرینه دایر حاضر لامش اولدیغی بر لایحه‌یی بوگون لرده دوماده قرائت ایدجکدر.

دوما قراقسیا لر بنك ظن ایتدیکلریله قوره قفقاز مسئله‌سی بو دفعه موقع مذاکره‌یه قویولمه‌جق کیبدر.

بو مناسبتله واقع اولمه‌جق مباحثه لرده کمال موفقیتله حرکت ایده بیلمك ایچون قفقاسیه‌میموئلری خاصراق گوررلر.

سوسیال دیموقراتلر طرفندن (قافچقو ری) چیخه‌جقدر. مشار الیه قفقاسیه‌یه دائر بر خیلی وثائق و معلومات جمع ایتمش ایمش.

«رانیه اوترو»

تومزا

جناب مدیر محترم آقایوف همین نامده ذکر اولنمش مقاله مزی جریده‌ده درج ایتمکده مرحمت بیورا کز بزلر ناد کویه بلده سنده کائن اولان ترکی جماعتی دیلده قول چکوب خط یازان شخصلر تعدادی ایدیورز.

باکو جمعیت خیریه مجلسنده ۴ نفر ترکی جماعتندن عضو انتخاب ایدیلر محض اتحاد واتفاقی اخوت نظرده ملاحظه اولنوب ذخوت‌لریمزه راحتلق وامنیتمزه باعث اولمالار

وعلاوه روحانی ایشلریمزه ده عقد ونکاح/ وطلاق وغیری شریعتله تعلق ایشلر ده ده صدر مجلسنی روحانی، جناب قاضی حاجی میرمحمد کریم آقا حضرتلری سرانجام ایتمه سنده مضایقه بولیورمیه لار ترکی جماعتندن اوتری بعض ایشلریمز تنك کیچیور امید ایدیورز بوباره ده ایندوکمیز تمنالرمز باکو بلده اهل مسلمان قرداشلار ترکی قرداشلارنی جمعیت خیریه عضولیقنه وعلاوه باکو جماعتنده نا امید ایتمیوب قرداشلیقده قبول ایدیکز

انشاءالمومنون اخرة آیه شریفه سنه عمل اولنلاق

و جناب قاضی میرمحمد کریم آقا ده جد مکرام لریدك امنیت لر نی خط مقدسه سنده خارج حساب ایتمیوب بولاغه نظر نی همین ملاحظه بویوریه جقدلار

جمال‌الدین شعبان اوغلی، احمد

جبرائیل اوغلی ، حاجی محمد حاجی رجب اوغلی ، رمضان حاجی رجب اوغلی ، حاجی‌حسن حسین محمد اوغلی موسی علی‌بوتی اوغلی ، شیخعلی امیر اوغلی ، علیخان جندارف ، عبدالرحمن جبرائیل اوغلی ، ققتای اصلانوف ازطرف حاجی‌محمد ولدحاجی‌رجب‌القوفی.

شیمون

مختلفه

غزته وغزته چیلك

تاریخی — ترقیسی

غزته‌نامی اوچ یوز یو قدر سنه‌دن بری معلوم ایسه‌ده غزته چیقیلمق ابتدای ظهوری دیانك هانکی طرفنده هانکی تاریخده اولدیغی تعامیله معلوم دکلدر روایته کوره اولمنجی جریده (غازت) قامله اون بشنجی عصرده فرانسه‌ده نشر ایدلمش ایسه‌ده آ نکن اول رومادہ ابتدا پاپانك امریله کلیسا قاپولرینه حك ایدیلن مسائل دینیه‌نك و بر مدت صو کره حکومتك نامنه اولمق کوچه باشلرینه ، قاپو اوزلرینه یاپشدیرلن اعلانات دخی بر عزته‌دن ماعدا اولان محسناتی جامع اولدیغی ایچون جرایددن معدود اولمق لازم کلیر .

۱۶۰۵ سنه سنده (ابراهام ومرهومن) طرفندن هر هفته بر وقت مبنده نشر ایدلمك و متسلسلا دومرولو اولمق اوزره (آ دورم) ده (آندم پاندانس یاز) عزتمسی تاسیس ایدلمشدر .

فرانسه‌ده ۱۶۳۱ سنه‌سنده (تیوفراست رمودو) اسملنده بر دوقتور طرفندن نشر ایدلنکه باشلانلان (غازت دوفرانس) بر درجه‌یه قدر شمدیکی اوراق حوادثه یاقین بر مسلکه تعقیب ایتمشدر. فرانسه‌ده ایلك دفعه اولمق اعاله صندوقلریغی و خدمتکارلر اداره‌سنی تاسیس ایدنده بو ذاتدر .

برهان ترقی

خارجه خبرلر

حجاز تیمور یولی ناظری کاظم پاشا مدینهٔ منوره‌دن مکهٔ مکرمه یه کیتمك ایچون بر باولو عسکر له بوله چیقمشدی مدینه دن (٦) ساعت اوزاقلاشوب‌ده « بئر الماضی » یه کلدیکنده دمیر یولرینی اولچمك له مشغول اکن قیر عربلری هجوم ایدوب ایکی طرف مجادله ایتدیلر .

نهایت ایلك دفعه ده ۸ صو کره ۳ عسکر اولدرمشلر ! کاظم پاشا نهایت مدینهٔ منوره‌یه عودت ایتمش و با تلفرات در سعادته بیلدرمشدر.

—

عثمانلی حکومتندن امتیاز آلارق ما سعدونیا ایچنه دمیر یول یاپماغه باشلا یان آوستریا حکومتنی (ارناوودلر) قیام ایدرك منع ایتمکه باشلادیلار . حکومت دمیر یولك یاپیلمسنی امر ایدیور ارناوودلر (معین دکل یاپدرمایز) دیبورلرمش .

ما مستبدیدولیده قولدوراق ایتمك ده ایکن عساکر عثمانیه طرفندن حیا دوتو لان روم اعتقا سندن ایکی نفرك مغامترده علنا اعدام اولندقلری اوراق مطبوعاتده مطالعه اولنمشدر

—

بالقان دمیر یول امتیازی حقنده ویر یلن لایحهٔ باب عالیده تحت مذاکره یه آ لنوب ده رد اولنمش

—

بروسه ولایتنده پك قیمتدار کومور معدنی کشف اینلمشدر.

—

(بمن) ده اوتوموبیل یورتومك اوروم ایچون ، ده کاغذ فابریقاسی اچمق ایچون امتیاز ایستیورلر .

مصر

مصرده — اك معتبر عائله لرده مسلوب منور فکرلی آ لنمش قادین بر عریضه یازاری امضالایوب خدیو مصر فخامتلو دولتلو عباس پاشا حضرتلرینه تقدیم ایتمشلر . و مجلس مبعوثانك کشاد ایدلمسنی استرحام ایلمشلردر .

افستروا

(بو سنه و هرسك) ده آوستریا مامورلرینی کلا ملا اولدیرمك و بو ولایتلری گویا صربستان حکومتنه الحاق ایتدیرمك ایچون صرب لیدردن مرکب بر جمعیت قسادیه دوتلمشدر .

—

پورتوکز

پورتکز قرالی هر کون دارالفنونلری مکتبلری ، فنی ، علمی ، سیاسی جمعیت مرکزلرینی : غزته اداره خانه لرینی گزیور ، تدقیق ایدیور . لزم کلن لرله ساعتلرجه قونوشیور . حتی کچن هفته غزتهجیلرون برینه (بن استبداد طرفداری دکلم ! خلقك حقوقنی محافظه ایدهجلم . آرزو ایتدیکلری کبی حریت ویرجکم !) دیمشدر .

—

ژاپونیا

ژاپونیاده کچن ایل غزته (۱۸۷۲) ده انتشار ایتمشدر. « ۱۸۹۷ » سنه‌سنده بتون مملکتده (۷۳۵) مختلف غزته انتشار ایتمشدر .

—

ارمنی « و طاق » غزته سنه (وان) دن یاز یر لرکه ، مای آ یده یوشهرده عثمانلی حکومتی طرفندن بر چوخ ایو لر آ حتار یلوب و الی یه قدر آ دم دوتولوبدر . حکومت ارمنی لردن دولتلی شخصلری چاغروب و اولملر دن ارمنی انقلابیولار یی ایستیوبدر . و طلب ایدوب بدرکه کیلسا لر ده جماعته موعظه‌لر دیلسون.

مدیر صاحب امتیاز احمدبك آقا یوف
ناشری : بشیریك آشور یکوف

اعلان

دوقتور قرك قره‌یکوف

ایوك اولندن بهمورسکیه کوچوب ناخوشلاری معالجه‌سی‌ده فایده‌سی غاستی‌ده قبول ایده جك .

آ رتق تجربه وار

شانکرده وسفلسده وسوزنکده‌وغیره ناخوشلاری قبول ایدیرم هرکون صبح ساعت ۸دن ـ تا ـ ۱ جن وآخشام ساعت ۷دن ـ ۱۰ جن تیکالیف اسکی کوچه ده سرای حاجی حاجی آقاده نمره ۱۱ ده

علی اکبر ابراهیم اوف

اعلان

دیش حکیمی محمد علی بك سلیم‌نکوف

هر کون قبول ایدور دیشلری آ غریلمزی و هر جور ساخته دیش قویمیرلاری.

غوبرنسکی کوچه‌ده آقروزنی سودون پاپنده بهلوان حسینقلی اوغلینون ایوینده

دوقتور

بهرام بك آکونه اوف

قبول ایدور ناخوشلری هر کون صبح ساعت ۸ـ۱۱ دك آخشام ساعت ۵ـ۸ دك

آدریس نیکالایفسکی کوچه حاجی علی ایکیر شیر وانلو بك ایوینده تازه دوماغ قپاقنده

تیلفون نمره ۷۹۹

اعلان

مهمانخانهٔ اسلامیه

نمره‌لرینك قیمتی ۱ ماناتدن بش مناته قدردر و آشیز خانه‌سنده هر جور آسیاوآوروپا خوراك لاری موجود در. استراحتی‌سون مشتریلردن مهما نجانه‌مزی بردفعه گلوب گورملری رجا اولنور.

آدریسلر : غوبرنسکی کوچه‌ده لالایوفك ایوینده محماخانهٔ اسلامیه

Губернская ул. номера «Исламія»

صاحب محماخانه:
اسماعیل محمود زاده

چکمه فابریکا و ماغازه‌سی

"اوپوروت"

магазинъ обуви

"оборотъ"

باکوده کالانتروفك پاسساژنده

Баку, пассажъ Калантарова

انواع اقسام عورت کیشی و اوشاق چکمه‌لری قرا و الوان رنکلر هر بر قاسوده ؛ فابریقه قیمتلری؛

هر نوع قشنك چکمه هر وقت زاقاز ویرمك اولار.

انکلیس خیاطی

لوندوندن و پاریسده اولان کسمك دیکمك آکادمیسنی دیپلوم ایله قورتاروب لوندوندہ برلینده ، ویطربورغ‌ده بیوك فیرمالرده ایشلیوب چوخلی تجربه کورمش دکور خیاطی علی‌یوف و قومپانیه‌سی کالانتاروفك پاساژینك ایچری طرفنده ۱۵ نجی نمره‌ده مخصوصی کارخانه‌سنده هرجور تاجری ، حربی فورمالر ، و عمومی لباسلر قبول ایدر. سوارشلر چوخ اعلا درجه‌ده اوز وقتنده حاضرلانوب ضمانتده ویریلور .

کارخانه نك مخصوصی مغازه‌سنده هر جور انکلیس و روس فابریکالارندان آلنمش مالار وار در . قیمتلری اوچوز کارگادن اوتری روسیه‌دن تجر یلی کار قرار دعوت اولنمش در.

۱۲— ۲۱ اسدالله علی‌یوف و قومپانیه‌سی

زنکیر قوماز‌ایه

سنك تکمش عائله‌نه سی

سانلور آ یجاق اوز مخصوص مغازلر ینده

ایل ماکینه لری ۳۵ منا دنان

و قت ایله بر مناتدان

تصدیق اولنمش مغازه لوحه لری. جملی قلب مالارلردان احتیاطلی اولمق کرکدر.

با کوده مغازه‌لر یمز.

۱) اولقینسکی کوچه ده نفی اوفك یاماساژ ینده

۲) تیلفونی کوچه ده نصب اوفك ایو لر ینده

۳) باشده رژانسکی نك ایو لر ینده

۴) چورنی قورودہ نوبیل پورسپکتده

۵) صابوچیده وا قزال‌یاننده

۶) بالاخانیده تف سومسه

۷) سوراخانی وا کزال‌قارشو سنده

اعلان

۲۵۰ دن مین شمعه کیمی ایشیق ویرمن « بیتزینو کالیتی »

بنزینوکولیلیخ لامپك

لامپالار و « کیروسینله کالیانر لامپالار ایچون قاریلمالار ۶۰ شمعه کیمی ایشیق ویریورلر بیوك پارتیا ایله آلنمشدر .

مذکور قاریلمالار جمله لامپالاره یاریور . ویلوسیپیت ، قرامواون و فوتوغرافلار آ لنمشدر . مغازه‌نك مخصوصی اوستنا خانه‌سی وار در.

« سترلا » مغازه‌سی یارالوف آ . ای . باکو ده ویلیکو کینازسکی پرو سپکتده قارابیکوفك ایوینده

Магазинъ СТРѣЛА А.И. Яралова

Баку -Великокняжескій проспектъ д.Караб скова.

دیپو

Мужск. Дамск. и дѣтск, готоваго платья

Али аги Асланова.

بهار و یای

مملنده کیلن جوربه جور روسیه وخارجه فابریقه‌لردن کیشی ، عورت واوشاق ایچون حاضر لیاملر آ لنمش ؛ هر کون برلیندن ، وینا دان ، پاریز دن تازه سویه لر قبور .

علی ایقی

اصلان نوف

کیشی عورت و اوشاق ایچون حاضرلیاس ماغازه‌سی قالانتاروفك پاساژنده اونك شمعه‌سی تارقووی کوچه ده پاولوفك ایوینده نمره ۱۸ ؛

عورت ایچون کلی آ لق و اوست لباسلری حاضر در لر ؛ و هم چنین عورت کیشی ایچون هرنوع زاقاز کونوریور.